

บันทึก

เรื่อง สิทธิของกองทัพเรือในที่ดินพื้นที่สถานีทหารเรือสัตหีบตามพระบรมราชโองการรัชกาลที่ ๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วน ที่ สร.๐๔๐๓/๘๘๗ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาของกระทรวงกลาโหม เกี่ยวกับสิทธิของกองทัพเรือในที่ดินพื้นที่สถานีทหารเรือสัตหีบ ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ที่ได้มีพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ พระราชทานแก่กองทัพเรือ ว่ากองทัพเรือยังคงมีสิทธิอยู่หรือไม่เพียงใด

กระทรวงกลาโหมสรุปข้อเท็จจริงว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ได้มีพระบรมราชโองการให้สงวนหวงห้ามที่ดินริมฝั่งทะเล ตำบลสัตหีบ และเกาะต่าง ๆ ไว้เพื่อใช้เป็นฐานทัพเรือ ครั้นเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ราชอาณาจักรได้ดำเนินกระแสพระบรมราชโองการในเรื่องนี้ไปยังสมุหเทศาภิบาลมณฑลจันทบุรี และผู้ว่าราชการเมืองชลบุรี และในที่สุดผู้รั้งตำแหน่งนายทะเบียนที่ดินและกรมการตำแหน่งนาเมืองชลบุรีก็ได้รับทราบพร้อมทั้งแนวเขตที่ดินและเกาะต่าง ๆ ที่ได้ทรงสงวนไว้ ต่อมาในวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๕ นายพลเรือเอก กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เสนาธิการทหารเรือได้ทูลขอพระราชทานให้เป็นสิทธิของกระทรวงทหารเรือ โดยแบ่งเขตที่ดินทั้งหมดออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนหนึ่งที่ต้องการแต่ต้องหวงห้ามกรรมสิทธิ์ กับอีกตอนหนึ่งไม่หวงห้ามแต่ไม่ยอมให้ต่างประเทศจับจองหรือรับซื้อไปได้ และให้กระทรวงทหารเรือมีอำนาจอนุญาตแก่ผู้ที่จับจองทำไร่นาและถากถางตามควร ซึ่งไม่เกินขีดชั้นพระราชบัญญัติการตัดไม้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานอนุญาตให้เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๕ ครั้นบัดนี้ได้มีราษฎรที่ได้ครอบครองที่ดินและมีหนังสือสำคัญสำคัญสำหรับที่ดินดังกล่าวร้องเรียนขอความเป็นธรรม เพื่อขอรับวัดรับโฉนดหลายราย ทางกองทัพเรือได้ตอบขัดข้องเพราะเป็นสิทธิของกองทัพเรือ แต่กรมที่ดินพิจารณาเห็นว่าการที่ราษฎรได้มาซึ่งที่ดินจะได้มาก่อนหรือหลัง พ.ศ. ๒๔๕๗ ไม่ใช่ข้อสำคัญที่จะพิจารณา ถ้าผู้ใดมีหลักฐานพยานการครอบครองก็ให้จังหวัดสอบสวนเปรียบเทียบสั่งการตามประมวลกฎหมายที่ดินต่อไป

กองทัพเรือจึงประสงค์จะได้รับคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินรายนี้ว่าที่ดินในเขตทรงสงวนไว้นั้น กองทัพเรือมีกรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์เช่นเดียวกับที่ดินในเขตพระราชทานหรือไม่และราษฎรที่ได้ครอบครองที่ดินในเขตทรงสงวนมาก่อนมีพระบรมราชโองการ และพระราชทานให้แก่กองทัพเรือโดยมีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน เช่นโฉนดตราจอง หรือ น.ส.๓ ยังคงมีสิทธิประเภทใดอยู่หรือไม่เพียงใด ทั้งในขณะนี้ได้ตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๑๔ ทับแนวเขตที่ดินทรงสงวนอยู่ด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้พิจารณาเอกสารหลักฐาน ซึ่งเลขธิการคณะรัฐมนตรีส่งไปพร้อมกับหนังสือ ด่วน ที่ สร.๐๔๐๓/๘๘๗ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า

เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ได้มีพระราชกระแสแก่พระยาราชเสนา ผู้แทนสมุหเทศาภิบาลมณฑลจันทบุรี กับพระยาประชาไศรยสรเดช ผู้ว่าราชการเมืองชลบุรีในเรือพระที่นั่งมหาจักรีให้กันที่ริมฝั่งทะเลที่ตำบลสตึกหีบและที่ติดต่อกัน กับทั้งเกาะต่าง ๆ ที่อยู่ริมฝั่งนั้นไว้เพื่อใช้เป็นฐานทัพเรือ แต่ยังไม่ถึงเวลาที่จะใช้เป็นฐานทัพเรือ และไม่ยากให้โทษกันว่าเมื่อมีผู้ขอจับจอง ให้ฝ่ายเทศาภิบาลตอบไม่อนุญาต โดยอ้างเหตุว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงต้องการที่ไว้ทำวัง

รุ่งขึ้นวันที่ ๑๘ เดือนเดียวกัน กรมหลวงปราจิณกิติบดี ราชเลขานุการได้ทรงมีลายพระหัตถ์เป็นหลักฐานยืนยันไปยังผู้แทนสมุหเทศาภิบาลมณฑลจันทบุรีกับผู้ว่าราชการเมืองชลบุรีข้อความอย่างเดียวกัน มีใจความสำคัญว่า

“จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเขียนจดหมายฉบับนี้ ดำเนินพระบรมราชโองการมาถึงท่านว่า ต้องพระราชประสงค์ที่ดินที่ฝั่งตำบลสตึกหีบและที่ใกล้เคียง ตลอดทั้งเกาะใหญ่่น้อยบรรดาที่อยู่ริมฝั่งนั้น มีกำหนดเขตอยู่ในแผนที่ซึ่งได้มีพระบรมราชโองการให้เจ้าพนักงานกระทรวงทหารเรือสำรวจและทำใหม่นั้นแล้ว

ให้ท่านรับแผนที่นี้จากเจ้าพนักงานทหารเรือ แล้วและจัดสั่งการทั้งปวงเพื่อสงวนที่ซึ่งกำหนดในแผนที่นั้น อย่าให้ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับไปเหยียบย่ำหรือกรรมสิทธิ์เป็นเจ้าของที่ดินบนฝั่งหรือเกาะที่สงวนไว้แล้วนั้นเลยเป็นอันขาด นอกจากที่จะได้รับพระบรมราชานุญาตโดยตรงทางกรมราชเลขานุการ”

และในวันเดียวกันนั้นเองราชเลขานุการก็ทรงมีลายพระหัตถ์กราบทูลกรมพระดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย พร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือถึงผู้แทนสมุหเทศาภิบาลมณฑลจันทบุรี กับผู้ว่าราชการเมืองชลบุรีให้ทราบด้วย

วันที่ ๒๒ เดือนเดียวกันเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยทรงมีลายพระหัตถ์ทูลราชเลขานุการว่า “เรื่องนี้หม่อมฉันจะจัดการให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ในลายพระหัตถ์ที่ประทานไป แต่ยังไม่ทราบเขตที่ว่าแคไหน เข้าใจว่าเป็นด้วยกำลังทำแผนที่อยู่ ถ้าทำแผนที่เสร็จแล้วขอประทานมาให้ทราบ หม่อมฉันจะได้มีตราสั่งไปไว้ให้เป็นหลักฐานมั่นคงทั้ง ๒ มณฑล” ราชเลขานุการได้ทรงตอบไปในวันที่ ๒๖ เดือนนั้นว่า แผนที่นั้นได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนสมุหเทศาภิบาลมณฑลจันทบุรีและผู้ว่าราชการเมืองชลบุรี รับจากเจ้าพนักงานทหารเรือแล้ว

ต่อมาปรากฏตามหนังสือผู้ว่าราชการเมืองชลบุรีถึงนายทะเบียนที่ดินและกรมการตำแหน่งนาเมืองชลบุรีว่า แผนที่กำหนดเขตที่สงวนกรรมสิทธิ์ตามกระแสพระบรมราชโองการที่ให้เจ้าพนักงานกระทรวงทหารเรือสำรวจนั้นยังหาได้รับไม่ กำลังจัดการสอบถามกันอยู่ในชั้นนี้จึงกำหนดเขตที่สงวนนี้ให้ทราบเป็นเลา ๆ ซึ่งรายละเอียดปรากฏตามหนังสือนั้นแล้ว (เอกสารที่ดินทรงสงวนสถานีทหารเรือสตึกหีบ หน้า ๓๒)

จากหลักฐานดังกล่าวนี้เป็นที่เห็นได้ว่า พระราชประสงค์ตามพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ทรงสงวนไว้เพื่อใช้เป็นฐานทัพเรือโดยเฉพาะ ส่วนกำหนดเขตนั้นมีพระบรมราชโองการให้กระทรวงทหารเรือสำรวจและทำแผนที่ใหม่ เมื่อกระทรวงทหารเรือยังมีทันได้สำรวจทำแผนที่ ผู้ว่าราชการเมืองชลบุรีจึงได้กำหนดเป็นเลา ๆ ไปพลางก่อน

ครั้นต่อมาปรากฏตามลายพระหัตถ์ของนายพลเรือเอก กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์เสนาธิการทหารเรือที่ ๒/๒๔๖๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ขอพระราชทานที่ดินริมฝั่งทะเล ตำบลสตึกและเกาะต่าง ๆ ซึ่งพระองค์ท่านได้มีพระบรมราชโองการให้สงวนหวงห้ามไว้เพื่อสร้างพระราชวังในหนังสือกราบบังคมทูลนั้นมีความสำคัญกล่าวไว้ว่า

จำเดิมตั้งแต่เสด็จพระราชดำเนินประพาสทะเลโดยเรือพระที่นั่งมหาจักรีลำเก่าเมื่อประมาณ ๑๐ ปีมานี้พร้อมด้วยกองทัพอากาศไปประทับในอ่าวสตึก ได้ทราบเกล้าทราบกระหม่อมว่า ได้โปรดกระหม่อมให้มีการซ่อมรบบทางเข้าตึกด้วยตอร์ปิโด ในที่สุดเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ข้าพระพุทธเจ้าได้กลับเข้ารับราชการครั้งนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้ทราบเกล้าทราบกระหม่อมต่อไปว่า เมื่อเสด็จพระราชดำเนินคราวนั้น นอกจากมีพระราชประสงค์จะสร้างพระราชวังที่ตำบลสตึกแล้ว ยังมีพระราชประสงค์ให้เทศบาลเป็นผู้หวงห้ามที่ดินนั้นไว้ตลอดตั้งแต่เกล็ดแก้ว ถึงแหลมสารซึ่งเป็นที่ดินใหญ่โตมาก หวังพระราชทานที่ดินนี้ให้เป็นสิทธิแก่ทหารเรือซึ่งเป็นพระราชวินิจฉัยตรงในทางยุทธศาสตร์การเรือโดยแท้ ๆ

ตั้งแต่นั้นมาเทศบาลมณฑลปราจีนก็ได้หวงห้ามที่ดินรายนี้ต่อ ๆ กันมาตามพระราชประสงค์จนบัดนี้ แต่มาคิดด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมว่าน่าจะเป็นการกลับกลายเข้าใจผิดไปบางข้อ โดยมีเหตุเกิดขึ้นเมื่อก่อน ๓ ปีมาแล้ว ข้าพระพุทธเจ้าได้เป็นแม่ทัพคุมกระบวนเรือออกไปฝึกซ้อมและทดลองสอบกระสุนตอร์ปิโดที่สตึก เห็นด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมว่าการตั้งเครื่องหมายแลทดลองต่าง ๆ ภายในลูกตอร์ปิโดจะทำในเรือตอร์ปิโดไม่สะดวกเพราะที่คับแคบควรขึ้นทดลองในน้ำไกลจากทางเรือตั้งทางเสื่อขวางและการกระดกลูกตุ้มแผ่นน้ำให้ทดลองเสียบนบก ทั้งได้ทราบเกล้าทราบกระหม่อมว่าที่ดินนี้มีพระราชประสงค์จะพระราชทานให้เป็นสิทธิแก่ทหารเรืออยู่แล้ว จึงได้บังอาจขึ้นไปถามทางที่จะทำโรงหรือปลูกเต็นท์ชั่วคราวที่แหลมเทียนตรงที่กองเรือจอดเมื่อทางเสร็จได้มีกำนันมาห้ามไม่ให้ทางต่อไปแล้วไม่ให้ปลูกในที่นั้น อ้างว่าเป็นที่ทรงหวงห้ามเพื่อก่อสร้างพระราชวัง ฯลฯ

ในเวลานั้น จอมพล สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต ยังทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงทหารเรืออยู่ ข้าพระพุทธเจ้าจึงได้นำความขัดข้องกราบทูลตามคำชี้แจงของอำเภอดูแลและผู้ว่าราชการจังหวัด และมีรับสั่งโดยทรงเห็นว่าเทศบาลคงจะไม่เข้าใจในพระราชประสงค์ แต่ถึงอย่างไรก็ดีจำนวนเงินที่จะก่อสร้างต่อไปในที่นั้นก็ไม่มีในงบประมาณ แต่ถ้าจะใส่งบประมาณคราวหน้าก็จะเป็นจำนวนมากมาย เกรงด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมจะเป็นการโตเพียงกับกระทรวงพระคลังมหาสมบัติไม่สะดวก และยังไม่นับนักจึงระงับเรื่องนี้ไว้ก่อน ครั้นต่อมาสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ได้ทรงกำกับราชการทหารเรือข้าพระพุทธเจ้าได้นำถวายเรื่องนี้อีก โปรดเกล้าให้ทาสึกและใน

ที่สุดได้ดำเนินการไปตามความเห็นดังรายงานการประชุมสภาบัญชาการครั้งที่ ๒ ซึ่งทรงมอบให้ข้าพระพุทธเจ้าดำริแลจัดการสำรวจแผนที่เพื่อจะได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย บัดนี้แผนที่นั้นพึงได้ทำสำเร็จ ข้าพระพุทธเจ้ามาเห็นว่าที่นั้นใหญ่โตมากเหลือที่จะปกปักรักษาถากถางได้ ถ้าแม้พระราชทานให้แก่ทหารเรือตามพระราชประสงค์เดิม ทหารเรือจำเป็นจะต้องแบ่งที่ทั้งหมดออกเป็นสองตอน คือตอนหนึ่งที่ต้องการตัดต้องหวงห้ามกรรมสิทธิ์กับอีกตอนหนึ่งไม่หวงแต่ไม่ยอมให้ต่างประเทศมาจับจองหรือรับซื้อไปได้ ข้าพระพุทธเจ้าได้ขีดเส้นลงดังปรากฏในแผนที่ซึ่งได้ทูลกระหม่อมถวายมาพร้อมกับหนังสือฉบับนี้ด้วยแล้ว การทั้งนี้ถึงแม้จะทรงพระราชดำริเห็นชอบด้วยตามนี้ก็จำต้องค่อยดำเนินการไปที่ละเล็กละน้อยเพราะเป็นที่รกร้างมาก และประกอบด้วยความชื้นชุกชุมทั้งไม่มีใครจะกล้าถากถางลงไปเพราะไม่มีสิทธิที่จะจองที่เหล่านั้นเป็นของตน ข้ายังมีผู้คอยห้ามการฟันไม้ ถางป่าโดยเข้าใจผิดอีกชั้นหนึ่ง เช่น ทหารเรือเองก็ถูกห้ามประจวบกับทหารเรือยังไม่มีทุนพออยู่ด้วย แต่การประหยัดพระราชทรัพย์ภายหน้าทางทหารเรือก็จะได้นำเนินเป็นการข่มงวดขึ้น การก่อสร้างก็คงจะทำได้ไปทีละเล็กละน้อยๆ

ตามที่ได้กราบบังคมทูลพระกรุณามาแล้วนี้ ก็หวังอยู่ในพระมหากรุณาธิคุณเพื่อพระราชทานสิทธิ แก่กระทรวงทหารเรือให้มีอำนาจอนุญาตผู้ที่จับจองทำไรนาแลถากถางตามควร ซึ่งไม่เกินขีดชั้นพระราชบัญญัติการตัดไม้ ส่วนที่หวงห้ามแท่นนั้นก็จะได้เปิดให้เข้าทำโดยคิดราคาย่อมเยา ในปีแรกๆ เห็นด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมว่าคงจะมีผู้เช่าน้อย แต่ต่อไปสัก ๓ ปี เมื่อราษฎรได้รับความสะดวกแลเห็นผลจริงจึงขึ้นกับทั้งมีกองทหารไปตั้งก็จะชักชวนกันมาทำทวีมากขึ้น เมื่อได้ถึงขั้นนี้แล้วทหารเรือก็คงจะก่อสร้างฐานทัพได้ๆ

นอกจากนี้ยังมีเอกสารสำคัญอีกสองฉบับ คือ พระบรมราชโองการลับที่ ๒/๒๔๙ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๕ ถึงกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เสนาธิการทหารเรือ กับพระบรมราชโองการลับ ที่ ๙/๒๕๐ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๕ ถึงเจ้าพระยายมราช เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยมีใจความทำนองเดียวกันว่า

“การที่จะเอาสิทธิเป็นฐานทัพเรือนั้นก็ตรงตามความปรารถนาของเราอยู่แล้ว เพราะที่เราได้สั่งหวงห้ามที่ดินไว้ก็ด้วยความตั้งใจจะให้เป็นอย่างนั้น แต่เมื่อเห็นว่ายังไม่ถึงเวลาที่จะใช้เป็นฐานทัพเรือและไม่อยากให้โจษกันวุ่น จึงได้กล่าวไว้ว่าจะต้องการที่ไว้ทำวัง สำหรับเผื่อจะมีผู้ขอจับจองฝ่ายเทศาภิบาลจะได้ตอบไม่อนุญาตได้ โดยอ้างเหตุว่า “พระเจ้าอยู่หัวต้องพระราชประสงค์เมื่อบัดนี้ทหารเรือต้องการที่นั้น ก็ยินยอมอนุญาตให้”

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามที่กองทัพอเรือประสงค์ คือ

(๑) กองทัพเรือมีกรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์ในที่ดินในเขตที่ทรงสงวน เช่นเดียวกับที่ดินในเขตพระราชทานหรือไม่ และ

(๒) ราษฎรซึ่งได้ครอบครองที่ดินในเขตทรงสงวนมาก่อนมีพระบรมราชโองการ และพระราชทานให้แก่กองทัพเรือ โดยมีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน เช่น โฉนด ตราจองหรือ น.ส. ๓ ยังคงมีสิทธิประเภทใดอยู่หรือไม่เพียงใด

ในปัญหาข้อแรกนั้น เนื่องจากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า พระราชประสงค์ตามพระบรมราชโองการ ที่ทรงสงวนที่ไว้เพื่อใช้เป็นฐานทัพเรือโดยเฉพาะ โดยมีกำหนดเขตตามแผนที่ที่

กระทรวงทหารเรือสำรวจและทำขึ้น เมื่อเสนาธิการทหารเรือจัดทำแผนที่ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ แผนที่ฉบับนี้จึงเป็นการแสดงเขตฐานทัพเรือที่แน่นอน สมตามพระราชประสงค์ และตามแผนที่นี้ได้แบ่งเขตเป็นสองตอน ตอนหนึ่งเป็นเขตที่ทหารเรือ ต้องการหวงห้ามกรรมสิทธิ์ไว้เพื่อใช้เป็นฐานทัพเรือโดยตรง อีกตอนหนึ่งไม่หวงแต่ไม่ยากให้ ต่างประเทศจับจองหรือรับซื้อไปได้ จึงขอพระราชทานสิทธิแก่กระทรวงทหารเรือให้มีอำนาจ อนุญาตผู้ที่จับจองทำไร่นาแลถากถางตามควรซึ่งไม่เกินขีดชั้นตามพระราชบัญญัติการตัดไม้ ตามที่กระทรวงทหารเรือต้องการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ทรงอนุญาต จึง เป็นอันว่ากำหนดเขตที่ผู้ว่าราชการเมืองชลบุรีกำหนดไว้เป็นเลา ๆ ต้องถูกเพิกถอนไปในตัว คงมี เขตแน่นอนอยู่สองเขต เขตที่หวงห้ามแต่ซึ่งทางทหารเรือมีกรรมสิทธิ์สมบูรณ์อีกเขตหนึ่ง ทหารเรือไม่มีกรรมสิทธิ์ มีแต่อำนาจที่จะอนุญาตให้คนไทยเข้ามาจับจองเพื่อที่จะกันมิให้คนต่าง ตัวมาจับจองหรือรับซื้อไปได้เท่านั้น

สำหรับปัญหาข้อต่อไปที่ว่า ราษฎรซึ่งได้ครอบครองที่ดินในเขตทรงสงวนมาก่อน มีพระบรมราชโองการ กองทัพเรือจะยังคงมีสิทธิในที่ดินดังกล่าวอยู่หรือไม่ นั้น คณะกรรมการ กฎฎีกาเห็นว่า ปัญหาข้อนี้ก็สืบเนื่องมาจากปัญหาข้อแรกที่กำลังกล่าวมาแล้วข้างต้น กล่าวคือ เมื่อ วินิจฉัยได้ว่ากองทัพเรือไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินใจเขตที่ทหารเรือมีเพียงอำนาจอนุญาตให้คนไทย เข้ามาจับจองแล้ว ดังนั้นถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่าราษฎรผู้ใดซึ่งได้ครอบครองที่ดินในเขตนี้มาก่อน มีพระบรมราชโองการ โดยราษฎรผู้ครอบครองมีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน เช่นโฉนด ตราจอง หรือ น.ส.๓ ราษฎรนั้นก็ย่อมมีสิทธิในที่ดินในเขตนี้ต่อไป และสิทธิเช่นนั้นก็ย่อมเป็นไปตาม กฎหมายที่ดินหรือกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี เพราะพระบรมราชโองการที่พระราชทาน อำนาจให้แก่ทหารเรือที่จะอนุญาตให้ใครเข้าจับจองได้นั้น ไม่ใช่พระราชทานให้มีผลกระทบ กระเทือนถึงสิทธิของคนที่อยู่ในที่นั้นก่อนแล้ว ผิดกับเขตที่หวงห้ามเท่านั้นพระราชทานให้ กองทัพเรือมีกรรมสิทธิ์เด็ดขาด แม้ราษฎรมีกรรมสิทธิ์มาก่อนมีพระบรมราชโองการก็ไม่มีสิทธิ ใด ๆ ยิ่งไปกว่ากองทัพเรือ การที่ได้มีพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอสตึกที่บ จังหวัดชลบุรี และอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๑๔ ออกมาทับแนวเขตที่ดินทรง สงวนอยู่ด้วย ก็ไม่ได้สนับสนุนให้เห็นว่ากองทัพเรือมีกรรมสิทธิ์ในเขตที่ทรงสงวนนี้มาแต่ก่อน

(ลงชื่อ) ส. โทตระกิตย์

(นายสมภพ โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๑๕